

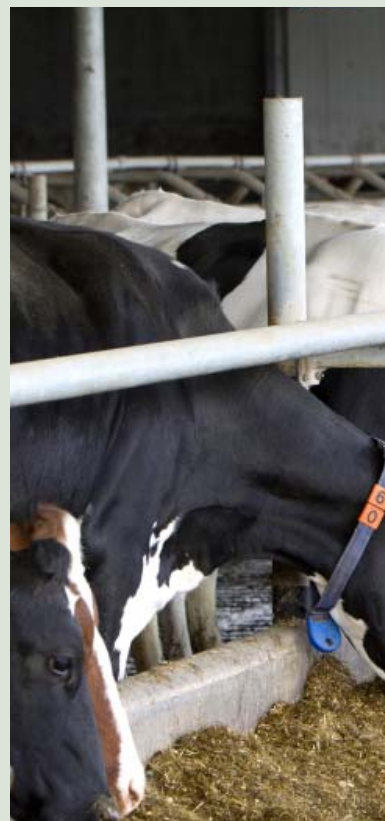
Besparen op mest

Melkveehouders die het rekenprogramma BEX gebruiken, kunnen meer mest op hun land uitrijden. Dat levert duizenden euro's voordeel per jaar op.

TEKST MARION DE BOO FOTOGRAFIE THEO TANGELDER

S (%)	7	< 7,5
g-fractie (%)	2,6	160-1
ittraat	154	170
Ruw eiwit	166	40
Ruw eiwit totaal	61	
Oplosbr. ruw eiwit(%)	38	
Ruw vet	254	
Ruwe celstof	119	
	506	

Wageningse experts ontwikkelden samen met LTO-Nederland het rekenprogramma BEX, dat de melkveehouder helpt om de hoeveelheid nitraat en fosfaat in de mest van zijn koeien zo laag mogelijk te houden. Het rekenprogramma laat precies zien wat de koe via het voer aan stikstof en fosfaat binnenkrijgt en wat er via de mest weer uitgaat. ‘BEX geeft inzicht in de mineralenstromen op je bedrijf’, vertelt melkveehouder Bart van der Hoog uit Enspijk, in de Betuwe, een gebruiker van het eerste uur. ‘Elke maand berekenen we precies het goede rantsoen voor de koeien en elke partij kuilgras laten we analyseren.’ Dat levert wat extra werk op, maar daar staan flinke besparingen tegenover. Op bedrijven die efficiënt met mineralen omgaan, waarbij het voerrantsoen precies is afgestemd op de behoeften van de koe, bevat de mest namelijk minder mineralen dan het landelijk gemiddelde. BEX-deelnemers mogen dan ook hun eigen bedrijfsspecifieke mestproductie berekenen.

‘Het mestbeleid werkt met standaardnormen, maar op het individuele bedrijf kunnen de cijfers daar flink van afwijken’, zegt agrosysteemkundige Frans Aarts van Plant Research International, onderdeel van Wageningen UR. Hij coördineert het project Koeien & Kansen, dat in 2006 het initiatief nam voor BEX. Inmiddels maakt ongeveer de helft van de Nederlandse melkveehouders gebruik van het programma.

GOED ONDERBOUWEN

‘Als een melkveehouder kan aantonen dat zijn eigen bedrijfsvoering bovengemiddeld gunstiger uitpakt voor het milieu, dan mag hij meer mest op het eigen bedrijf afzetten’, vertelt Aarts. ‘Maar dan moet je dat wel goed kunnen onderbouwen, met degelijke laboratoriumanalyses. Met BEX hebben wij een verifieerbaar en controleerbaar systeem ontwikkeld. Sommige boeren betalen wel 15 euro voor de afzet van een kuub mest en dan loopt het voordeel van deelname aan BEX snel op.’

Van der Hoog uit Enspijk houdt samen met zijn ouders 125 melkkoeien en 90 stuks jongvee op 66 hectare. ‘Wij plaatsen alle mest op ons eigen land. Zonder BEX zouden we volgens de standaardtabellen ongeveer 8 hectare ‘mestplaatsingsruimte’ tekort komen. Dan zouden we jaarlijks zo’n 400 kuub mest moeten afvoeren.’ ■

‘Zonder BEX moeten we 400 kuub mest per jaar afvoeren’

